ОСНОВИ ЗБРОЄДЕЛІКТИКИ. ЛЕКЦІЯ № 9. КУРС ЛЕКЦІЙ З КРИМІНАЛІСТИКИ: НАВЧАЛЬНИЙ ПОСІБНИК[1]

Кириченко О. А., Тунтула О. С.

Реферат. Основи зброєделіктики Кириченко О. А. і Тунтула О. С. викладають у лекції № 9 курсу криміналістики, перевиданій як навчальний посібник (2-ге вид., Київ : Видавець Назаров О. А., 2019, 72 с.) у додатку до електронного реферативно-наукового журналу «Судово-психологічна експертиза. Застосування поліграфа і спеціальних знань в юридичній практиці». Лекцію побудовано навколо трьох груп кримінальної зброї. Спершу автори розкривають сутність і базисні ознаки вогнепальної зброї, боєприпасів і слідів протиправного поводження з ними та пропонують їх класифікацію. Далі розглянуто сутність, базисні ознаки й класифікацію вибухової зброї, вибухових пристроїв, речовин і засобів підриву разом зі слідами протиправного поводження з ними, а також поняття, ознаки й класифікацію кримінальної механічної зброї та боєприпасів до неї. Окремо обґрунтовано розуміння зброєделіктики як базисного часткового криміналістичного та ордистичного вчення, визначено її системно-структурний статус і місце в курсі криміналістики та ордистики. Цю тему раніше висвітлено в авторській лекції «Основи зброєделіктики» (Миколаїв : Вид-во ЧДУ ім. Петра Могили, 2012), яку підготували Є. В. Кириленко, Т. О. Коросташова, Ю. О. Ланцедова й О. С. Тунтула за науковою редакцією О. А. Кириченка. У ній зброєделіктику визначено як часткове вчення криміналістики про кримінальну вогнепальну, механічну й вибухову зброю та сліди протиправного поводження з нею, яке має охоплювати технічну, тактичну й методичну частини курсу; розмежовано легальну зброю, легальну та ймовірну паразброю і кримінальну зброю де-факто й де-юре, а до протиправного поводження віднесено, зокрема, виготовлення, переробку, носіння, збут і контрабанду. Посібник рекомендувала вчена рада Міжнародного класичного університету імені Пилипа Орлика (протокол № 11 від 26.06.2019); рецензенти — доктори юридичних наук І. І. Котюк, І. В. Пиріг та Е. Б. Хачатуров. Видання адресоване бакалаврам спеціальності 081 «Право», викладачам і студентам юридичних закладів вищої освіти та працівникам антиделіктних органів, а судовим експертам стане в пригоді як систематизований виклад ознак і класифікацій зброї та слідів поводження з нею.

Ключові слова: зброєделіктика, криміналістика, ордистика, вогнепальна зброя, боєприпаси, вибухова зброя, механічна зброя, сліди протиправного поводження зі зброєю, класифікація зброї, криміналістична підготовка.

Fundamentals of Weapon Delictology. Lecture No. 9. A Course of Lectures on Criminalistics: A Textbook

Kyrychenko O. A., Tuntula O. S.

Abstract. In Lecture No. 9 of their course in criminalistics, reissued as a textbook (2nd ed., Kyiv: Publisher Nazarov O. A., 2019, 72 pp.) in a supplement to the journal Forensic Psychological Examination. Application of the Polygraph and Special Knowledge in Legal Practice, Kyrychenko O. A. and Tuntula O. S. present weapon delictology, the branch of criminalistics that studies criminal weapons and the traces of their unlawful handling. The lecture is organised around three groups of weapons. The authors first define firearms and ammunition, list their basic features and the traces left by their unlawful use, and classify them. They then turn to explosive weapons, explosive devices, substances and means of initiation, and finally to criminal mechanical weapons and their ammunition. A separate section justifies the status of weapon delictology as a basic partial doctrine of both criminal-

istics and ordistics, its covert counterpart, and defines its place in the course. The subject had earlier been treated in an author's lecture published in Mykolaiv in 2012 under the editorship of Kyrychenko O. A., which described weapon delictology as a doctrine running through the technical, tactical and methodological parts of criminalistics and distinguished legal weapons, legal and probable paraweapons, and criminal weapons de facto and de jure; unlawful handling there covers manufacture, conversion, carrying, sale and smuggling, among other acts. The textbook was approved by the Academic Council of the Pylyp Orlyk International Classical University and is aimed at law undergraduates, lecturers and law enforcement staff. Forensic experts may use it as an ordered summary of the features and classifications of weapons and related traces.

Keywords: weapon delictology, criminalistics, ordistics, firearms, ammunition, explosive weapons, mechanical weapons, traces of unlawful handling, classification of weapons.

Першоджерело: *Кириченко О. А., Тунтула О. С. Основи зброєделіктики. Лекція № 9. Курс лекцій з криміналістики : навч. посіб. 2-ге вид. Київ : Видавець Назаров О. А., 2019. 72 с. (Додаток до електронного реферативно-наукового журналу «Судово-психологічна експертиза. Застосування поліграфа і спеціальних знань в юридичній практиці»).[1] Реферат оприлюднено в журналі 06.07.2019.*

References

1. Kyrychenko O. A., Tuntula O. S. Osnovy zbroiedeliktyky. Lektsiia № 9. Kurs lektsii z kryminalistyky: navchalnyi posibnyk [Fundamentals of Weapon Delictology. Lecture No. 9. A Course of Lectures on Criminalistics: A Textbook] : referat. Sudovo-psykholohichna ekspertyza. Zastosuvannia polihrafa i spetsialnykh znan v yurydychnii praktytsi. 2019. Vol. 4, No. 4 (22). URL: https://expertize-journal.org.ua/profesor-kirichenko-o-a/973-kirichenko-o-a-tuntula-o-s-osnovi-zbroedeliktiki-lektsiya-9-kurs-lektsij-z-kriminalistiki-navchalnij-posibnik (onovlena versiia vid 17.02.2020). [in Ukrainian].